

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ

A COMPARISONS OF READING COMPREHENSION OF MATTHAYOM SUEKSA ONE
AT MATTHAYOMNAKNAWAUPATHAM SCHOOL THE GROUP USING COOPERATIVE
LERANING CIRC AND GROUP USING THE NORMAL

อารดา ขลิบรัมย์^{1*} และ เด่นดาว ชลวิทย์²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Aarada Khlibyam¹ and Dendow Chllawit²

¹E-mail : Aarada2534@gmail.com, ajandendow@hotmail.com²

¹Master of Education Program in Teaching Thai, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University,Thailand.

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University,Thailand.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ ระหว่างการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC (3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 76 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) โดยวิธีการจับสลากอีกครั้งหนึ่งเพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการจับใจความ จำนวน 30 ข้อ แบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC สูงกว่านักเรียนที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC ; การอ่านจับใจความ

บทนำ

การอ่านที่เป็นบทบาทสำคัญในประจำวันนั้นคือ การอ่านจับใจความ เนื่องจากเป็นการอ่านที่สามารถรับสารแล้วเกิดความเข้าใจ โดยเฉพาะในปัจจุบันบทบาทของการอ่านจับใจความจะสำคัญต่อด้านการศึกษาเนื่องจากทั้งเด็กและผู้ใหญ่ต้องนำไปใช้พัฒนาการเรียนในวิชาอื่น ๆ

ด้วยโรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ารับการศึกษาโดยไม่มีการสอบวัดความรู้หรือการสอบแข่งขันก่อนเข้าเรียน ปัญหาที่พบและควรแก้ไขปรับปรุงคือ ปัญหาการอ่านจับใจความ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อวัดการอ่านจับใจความในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 ภาคเรียนที่ 1 ที่ผ่านมา นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับต่ำ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยเฉพาะเนื้อหาที่เป็นวรรณคดีที่ต้องใช้ความสามารถในการอ่านเพื่อจับใจความ เพราะนักเรียนไม่สามารถอ่านโจทย์หรือคำถามได้ด้วยความเข้าใจอย่างแท้จริง จึงทำให้ขาดประสิทธิภาพในการอ่านข้อคำถามวิชาอื่น ๆ ลดลง และจะส่งผลไปสู่การทดสอบในระดับอื่น ๆ ต่อไป

ครูผู้สอนจึงคิดปรับเปลี่ยนวิธีสอน จากการศึกษาปัญหาและงานวิจัยที่เป็นวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิคการอ่านและการเขียน จึงมีความสนใจที่จะใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC เพื่อแก้ปัญหาการอ่านจับใจความและพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ ระหว่างการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 รวมนักเรียนทั้งสิ้น 180 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 76 คน ซึ่งได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เพื่อหาห้องที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกันมา 1 คู่ โดยวิธีการจับสลาก เพื่อเลือก 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวน 38 คน ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC และเลือก 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มควบคุมคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 38 คน ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ
3. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ
4. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความ
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ทดสอบก่อนเรียน 1 ชั่วโมง สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ 6 ชั่วโมง ทดสอบหลังเรียน 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้วิธีสอนแบบ CIRC เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์
2. เป็นแนวทางการใช้วิธีสอนแบบ CIRC จัดการเรียนการสอนอ่านภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ
3. เป็นแนวทางการใช้วิธีสอนแบบ CIRC จัดการเรียนการสอนอ่านภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านและเขียนในคราวต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

1.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

สนิท สัตโยภาส (2546, หน้า 9) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านมุ่งจับสาระสำคัญของข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้ การอ่านนี้มักใช้กับการอ่านงานเขียนประเภทข่าว สารคดี บทความ นิทาน เรื่องสั้น และนวนิยาย เป็นต้น

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร (2528, หน้า 22) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ สามารถจับสาระสำคัญในแต่ละย่อหน้าได้ โดยจับประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าด้วยวิธีตัดรายละเอียดหรือข้อปลีกย่อยออกไป

สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์ (2542, หน้า 65) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญแต่ละย่อหน้าหรือหลาย ๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ใจความสำคัญ ได้แก่ ข้อความที่ทำหน้าที่ครอบคลุมใจความของข้อความอื่น ๆ ในตอนนั้น ๆ ไว้หมด ข้อความที่เหลือเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปความหมายของการอ่านจับใจความได้ว่า การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่มุ่งเน้นเพื่อเอาเนื้อหาสาระจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นพฤติกรรมพื้นฐานของการอ่านที่ทุกคนต้องมีความสามารถจับใจความและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้

1.2 หลักการอ่านจับใจความ

นาวิณี หล้าประเสริฐและคณะ (2560, หน้า 122-125) กล่าวว่า หลักการอ่านจับใจความซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านได้ ดังนี้

1. ควรขยายฐานประสบการณ์ของตนเอง ผู้ที่สามารถอ่านจับใจความได้ดีจำเป็นต้องมีพื้นที่ความรู้หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ดีพอสมควร

2. ควรสร้างแรงจูงใจและความสนใจในการอ่าน การสร้างแรงจูงใจสามารถกระทำได้โดยการอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ และตั้งคำถามนำตนเองขณะที่อ่านเรื่อง ผู้เรียนควรพยายามตอบคำถามเหล่านี้ซึ่งจะทำให้รวบรวมข้อมูลสำคัญของเรื่องได้อย่างครบถ้วน

3. ควรสังเกตและพิจารณาโครงสร้างของย่อหน้า การเขียนข้อความเป็นย่อนำนั้นผู้เขียนที่ดีจะต้องเข้าใจกลวิธีการสร้างและเรียบเรียงย่อหน้าให้ชัดเจน ซึ่งย่อหน้าแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว

4. พิจารณาโครงสร้างการเขียนแสดงเหตุผล นักเรียนควนพิจารณาข้อความหรือเรื่องที่อ่านว่า ผู้เขียนมีวิธีสัมพันธ์แต่ละย่อหน้าเข้าไว้ด้วยกันอย่างไร โดยวิธีการสัมพันธ์ย่อหน้า เพื่อให้สามารถจับใจความได้อย่างแม่นยำ ถูกต้อง และเป็นพื้นฐานของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณต่อไป

5. ควรสังเกตข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ใจความสำคัญ ผู้เรียนควรสังเกตและจดจำข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ใจความสำคัญ ได้แก่ ภาพ แผนภาพ แผนภูมิ หัวข้อหลัก หัวข้อรอง ที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน

เนื่องจากตัวบ่งชี้เหล่านี้จะแสดงเนื้อหาหรือข้อมูลที่สำคัญของเรื่อง และทำให้เข้าใจภาพรวมของเรื่อง ที่อ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. ควรใช้กลวิธีสร้างความเข้าใจและการจำ หากข้อมูลหรือเรื่องทีอ่านมีขนาดยาว การใช้กลวิธีสร้างความเข้าใจและการจำ จะช่วยให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องได้ง่ายและแม่นยำมากขึ้น กลวิธีที่นักเรียนสามารถนำมาใช้ได้แก่ การจดบันทึกสรุป การเขียนแผนภาพหรือแผนผังสรุปการทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ลงบนข้อความ

7. ควรพิจารณาและจดจำความหมายของศัพท์ที่สำคัญในเรื่อง เนื่องจากนักวิจัยด้านการอ่านพบว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านจับใจความหรือการเข้าใจเรื่องทีอ่านคือความเข้าใจคำศัพท์ของผู้อ่าน ดังนั้น ผู้เรียนจึงควรพัฒนาความเข้าใจคำศัพท์ด้วยการศึกษาความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องจากพจนานุกรม

8. ควรอ่านทบทวนใจความสำคัญของเรื่องอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนควรทบทวนใจความสำคัญของเรื่องทีอ่าน หากระลึกถึงเรื่องทีเคยอ่านแล้วเกิดภาวะลืมหรือจำไม่ได้ การทบทวนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้จดจำเรื่องทีอ่านได้คงทนยิ่งขึ้น

ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ (2542, หน้า 1) กล่าวว่า หลักการอ่านจับใจความมี 2 วิธี

1. การอ่านจับใจความรวม เป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว เพื่อสำรวจว่า ใจความส่วนใหญ่ของเรื่องนั้นมีลักษณะหรือจุดมุ่งหมายอย่างไร รายละเอียดของเนื้อหามีความสัมพันธ์กันอย่างไร การอ่านจับใจความรวมเป็นขั้นการอ่านขั้นต้นทีจะเลือกอ่านหนังสือเล่มนั้นต่อไป

2. การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านแล้วสรุปใจความสำคัญ หรือข้อความทีสำคัญ ด้วยการจดบันทึกย่อ หรือจดจำไว้ในสมอง หรือด้วยการขีดเส้นใต้ไว้ในหนังสือ นั้นใจความสำคัญทีผู้อ่านได้รับ อาจมีหลายลักษณะตามแต่จะต้องการ

จากทีกล่าวมาสามารถสรุปหลักการอ่านจับใจความได้ ดังนี้

1. การปรับความรู้และประสบการณ์ของตนเองให้เข้ากับเรื่องทีจะอ่าน โดยสำรวจตนเองว่ามีความรู้พื้นฐานมากน้อยเพียงใดต่อเรื่องทีจะอ่าน

2. การอ่านโดยภาพรวม เป็นการอ่านเพื่อสำรวจว่าเนื้อหาของเรื่องเกี่ยวข้องกับอะไร เป็นการอ่านแบบเบื้องต้นก่อนอ่านรายละเอียด

3. การพิจารณาโครงสร้าง ย่อหน้า เหตุผลของเรื่องทีอ่าน เนื่องจากใจความของเรื่องมักจะมี ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในแต่ละย่อหน้า

4. การจดจำหรือการจดบันทึกด้วยความเข้าใจของตนเอง ทบทวนเนื้อเรื่อง คำศัพท์จากเรื่องทีอ่าน หรือจดบันทึกด้วยแผนผังเพื่อง่ายต่อความเข้าใจ

2. เอกสารทีเกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC

2.1 ความหมายของวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC

วัชรรา เล่าเรียนดีและคณะ (2560, หน้า 162) กล่าวว่า วิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค การอ่านและการเขียนเรียงความหรือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and

Composition) เดิมซึ่งเป็นเทคนิควิธีสอนเขียนเรียงความภาษาอังกฤษโดยบูรณาการกับการสอนอ่าน โดยเริ่มจากการสอนอ่าน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และจากการอ่านช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ซึ่งเป็นวิธีสอนที่ใช้ในสหรัฐอเมริกา และมีการนำไปใช้อย่างแพร่หลายและประสบผลสำเร็จโดยเฉพาะสำหรับการสอนด้านภาษา

ทิสนา แชมมณี (2561, หน้า 270) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนของวิธีการสอนแบบร่วมมือ CIRC ดังนี้ CIRC หรือ “Cooperative Interated Reading And Composition” เป็นกระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะรูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรมคือกิจกรรมการอ่านแบบเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจ และบูรณาการภาษากับการเรียน

จากที่กล่าวมาสรุปความหมายวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมกลุ่มของผู้เรียนเพื่อจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านสู่การเขียนด้วยการร่วมมือช่วยเหลือกันภายในกลุ่มให้บรรลุผลสำเร็จ

2.2 ขั้นตอนของวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC

วีชรา เล่าเรียนดีและคณะ (2560, หน้า 164) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียน ควรประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1. ครูนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการอ่าน วิธีอ่าน ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจพอสังเขป อธิบายความสำคัญของการเขียน วิธีเขียนแบบต่าง ๆ ของการเขียน ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และกันระหว่างการอ่านและเขียน

2. ครูดำเนินการสอน ยกตัวอย่างบทอ่าน ครู-นักเรียนร่วมกันอ่านบทอ่านทำความเข้าใจถาม-ตอบ ชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ โครงสร้างของข้อความ ประโยคต่าง ๆ ความเชื่อมโยงของข้อความหรือประโยคในบทอ่าน ใช้กิจกรรมการอ่านโดยพยายามบูรณาการชี้ให้เห็นลักษณะวิธีการเขียนซึ่งฝึกหัดเขียนควรเริ่มจากการเขียนตอบง่าย ๆ การสร้างประโยคจาก คำศัพท์หรือคำเชื่อม คำขยาย

3. ครูตรวจสอบความรู้ความเข้าใจในเรื่อง เนื้อเรื่อง สารสำคัญประเด็นหลัก-รอง ลักษณะของเนื้อเรื่องโครงสร้างประโยคที่ใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความหรือประโยคต่าง ๆ และบทความของเรื่อง รวมทั้งฝึกให้คาดคะเนจุดจบของเรื่อง หรือบทสรุปของเรื่องที่จะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ ความเป็นไปได้หรือจินตนาการสร้างสรรค์ความคิด

4. จัดกลุ่มนักเรียนโดยละความสามารถ เช่นเดียวกับกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกับแบบอื่น ๆ แจกใบความรู้ ใบกิจกรรม ให้ 2-3 คนต่อ 1 ชุด เพื่อจะได้ร่วมมือกันเรียน ร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมตามข้อตกลงที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้าก่อนดำเนินการเรียนรู้

5. สมาชิกกลุ่มทุกกลุ่มร่วมกันเรียนรู้และอ่านใบความรู้ ฝึกกิจกรรมตามใบงานที่ครูเตรียมไว้ให้ โดยครูคอยติดตามดูแล ถาม-ตอบ การฝึกปฏิบัติของนักเรียนอย่างทั่วถึง

6. การให้ฝึกหัดการเขียนควรให้สมาชิกได้ตรวจสอบการเขียนของเพื่อน ช่วยกันปรับปรุงแก้ไขงานของกันและกันให้ถูกต้อง ในการฝึกเขียนจากบทอ่านควรสอดคล้องกับ รูปแบบของบทอ่านในตอนเริ่มแรก แล้วค่อยพัฒนาเป็นการเขียนในลักษณะอื่น ๆ ที่ซับซ้อน และใช้ความคิดมากขึ้น

7. การตรวจสอบความรู้ความเข้าใจและวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน ครูควรออกแบบทดสอบ กำหนดเกณฑ์และให้คะแนนโดยที่นักเรียนรู้วิธีให้คะแนน สามารถตรวจให้คะแนนตนเองและคำนวณคะแนนกลุ่มของตนเองได้

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC โดยประมวลความรู้ที่สังเคราะห์จาก วิชา เล่าเรียนดีและคณะ (2560) ได้วิธีสอนแบบร่วมมือ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นนำเสนอความรู้** การนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการอ่าน และเชื่อมโยงการอ่านกับการเขียนในเบื้องต้น โดยกำหนดบทอ่านและตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ประโยค ข้อความ และประเด็นต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทอ่าน พร้อมฝึกการคาดคะเน สรุปสาระสำคัญ และความคิดสร้างสรรค์จากเรื่อง

2. **ขั้นจัดกิจกรรมการอ่าน** การจัดกลุ่มของนักเรียนโดยความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ใช้บทอ่านที่กำหนดในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน ประกอบกับการใช้ใบความรู้ และใบกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติการอ่านและการเขียนสรุปจากการอ่านของนักเรียน โดยแลกเปลี่ยนกันตรวจสอบและปรับปรุง กันภายในกลุ่ม ครูดูแล แนะนำกิจกรรมกลุ่มอย่างทั่วถึงทุกกลุ่ม

3. **ขั้นการวัดและประเมินผล** (1) ครูกำหนดการวัดและเกณฑ์ประเมินผลการอ่านทั้งแบบกลุ่ม และรายบุคคล (2) นักเรียนใช้เกณฑ์ประเมินผลการอ่านแบบรายบุคคล และร่วมกันประเมินผลของกลุ่ม

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนกวรรณ ภูทิมา (2560, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบเชิงปฏิบัติการ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดล่าง (บวรวิทยายน 3) จังหวัดฉะเชิงเทราที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 5 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 180 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ สำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 76 คน ซึ่งได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากอีกครั้งหนึ่งเพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวน 38 คน และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 38 คน

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบ CIRC จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 ชั่วโมง นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงเชิงเนื้อหา และนำผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง และเหมาะสมด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เพื่อนำแผนไปใช้สำหรับกลุ่มทดลอง

2.2 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 ชั่วโมง นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงเชิงเนื้อหา และนำผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง และเหมาะสมด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เพื่อนำแผนไปใช้สำหรับกลุ่มควบคุม

2.3 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยวิธีการหาคุณภาพ ดังนี้ (1) เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม (2) เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับระดับความสามารถ โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (3) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลมาตรวจให้คะแนน (4) นำคำตอบของนักเรียนมาตรวจ

ให้คะแนน และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากนั้นเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 ไว้ 30 ข้อ นำไปหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบโดยใช้สูตร KR-20 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 (5) นำแบบทดสอบที่ได้ 30 ข้อ จัดพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ฉบับก่อนเรียนและหลังเรียน

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความสามารถในการจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมขนาดนาหวาอุปถัมภ์ กับนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 38 คน และ กลุ่มควบคุม จำนวน 38 คน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC กับกลุ่มทดลอง จำนวน 38 คน ดำเนินการสอน 3 ครั้ง ใช้เวลา 6 ชั่วโมง และใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุม จำนวน 38 คน ดำเนินการสอน 3 ครั้ง ใช้เวลา 6 ชั่วโมง

3.3 ทดสอบก่อนเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความสามารถในการจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมขนาดนาหวาอุปถัมภ์ กับนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 38 คน และ กลุ่มควบคุม จำนวน 38 คน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.4 นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปวิเคราะห์ทางสถิติ และข้อมูลที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการสอนระหว่างวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการสอนระหว่างวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ

วิธีสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
วิธีสอนแบบร่วมมือCIRC	38	17.29	3.28	2.48	.015*
วิธีสอนแบบปกติ	38	15.21	3.98		

*P < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC และนักเรียนที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนักเรียนที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนด

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังการสอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังการสอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	38	12.66	3.85	11.00	.000*
หลังเรียน	38	17.29	3.28		

*P < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่สอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนด

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	38	13.00	4.38	4.86	.000*
หลังเรียน	38	15.21	3.98		

*P < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนด

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC สูงกว่านักเรียนที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมุติฐานการวิจัย ข้อ 1 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC เป็นการรวมผู้เรียนเป็นกลุ่มโดยลดความสามารถ เพื่อให้ทำกิจกรรมที่เน้นการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรา เล่าเรียนดีและคณะ (2560: 163) การเรียนแบบร่วมมือ CIRC เป็นเทคนิคการบูรณาการการอ่านและการเขียนโดยร่วมมือกันเรียนรู้ CIRC หลักการสอนของครูให้นักเรียนร่วมมือกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรม การอ่านและการเขียน โดยยึดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนเป็นหลัก และสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ กนกวรรณ ภูทิม (2560 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการ

ประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมขนาด นาวาอุปถัมภ์ ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย ข้อ 2 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC เป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้เรียนให้เกิดการร่วมมือ และช่วยเหลือกันโดยใช้ กระบวนการกลุ่ม ที่มีความสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2550:134) กระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มี ความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ กนกวรรณ ภูทิมา (2560: บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการ สอนอ่านแบบปฏิบัติการ มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมขนาด นาวาอุปถัมภ์ ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย ข้อ 3 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากวิธีสอนแบบปกติ มีกระบวนการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่แตกต่างจากวิธีสอนแบบร่วมมือแต่สามารถทำให้ ผู้เรียนพัฒนาความรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูในการจัดการสอนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC ดังนี้

1.1 ครูควรจัดทำคำอธิบายขั้นตอนเพื่อชี้แจงขั้นตอนของการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ ร่วมมือ CIRC เพื่อความเข้าใจตรงกันระหว่างครูกับผู้เรียน

1.2 ครูควรสร้างความตระหนักในการทำกิจกรรมกลุ่มให้มีบรรยากาศของการช่วยเหลือ ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน เพื่อให้การสอนโดยใช้วิธีร่วมมือ CIRC ตรงตามเป้าหมายมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาขั้นตอนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC ที่หลากหลายเพื่อ ประยุกต์ใช้ขั้นตอนของวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC ได้มีประสิทธิภาพในการการสอนมากที่สุด

2.2 ควรศึกษางานวิจัยที่ใช้ตัวแปรอิสระเป็นวิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC ที่ใช้พัฒนาการ สอนอ่านแบบอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางที่หลากหลายในการสอนอ่านให้ดีขึ้น

2.3 ควรใช้วิธีสอนแบบร่วมมือ CIRC ในการพัฒนาการอ่านจับใจความในระดับชั้นอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ภูทิม. (2560). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับความและการเขียนสื่อความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2528). การอ่านทั่วไป. นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยครูราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ทศินา แคมมณี. (2561). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นาวิณี หล้าประเสริฐ. (2560). หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- วัชรา เล่าเรียนดีและคณะ. (2560). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21. นครปฐม: เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด 2545.
- ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์และคณะ. (2552). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพมหานคร: เอ็ดดิวเฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- สนิท สัตโยภาส. (2546). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.
- สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียงมณีการญจน์. (2542). หลักรู้ก่อนอ่าน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ต้นอ่อน ๑๙๙๙ จำกัด.
- อดุลย์ ไทรเล็กทิม. (2561). งานวิจัยสำหรับครูภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.